

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri uyarınca Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy tarafından cevaplandırmasını saygılarımla arz ederim.
10.01.2025

Namık TAN
İstanbul Milletvekili

2007 yılında, Türk kültürünü ve sanatını tanıtmak, Türkiye'nin uluslararası alandaki kültürel etkisini artırmak ve Türkçe öğretimini yaygınlaştırmak amacıyla kurulan Yunus Emre Enstitüsü, ülkemiz adına bir kültürel diplomasi aracı olarak faaliyet gösterme amacını taşımaktadır. Ancak son dönemde basına yansıyan haberlerde, kurumla ilgili ciddi iddialar gündeme gelmiştir. Enstitü'nün eski başkanı ve bazı yöneticilerinin adlarının yolsuzluk suçlamalarına karıştığı ve bu iddiaların yurt içinde ve yurt dışında soru işaretleri doğurduğu belirtilmektedir.

Bu iddialar yalnızca Yunus Emre Enstitüsü ile sınırlı olmayıp, Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) döneminde pek çok vakıf ve kamu kaynaklarıyla desteklenen kuruluşun benzer şaibelere karıştığı görülmektedir. Son yıllarda Ensar Vakfı, TÜRGEV ve Türken Vakfı gibi vakıflarla ilgili yolsuzluk ve usulsüzlük iddiaları sık sık kamuoyunun gündemine gelmiştir. Bu vakıfların yurt içi ve yurt dışı faaliyetlerinde kamu kaynaklarının amacı dışında kullanıldığı, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerinin ihlal edildiği yönündeki iddialar, vatandaşlarımızın devlet kurumlarına olan güvenini sarsmaktadır.

Yunus Emre Enstitüsü'ne yönelik son iddialar da bu zincirin devamı niteliğinde olup, iki üst düzey yöneticinin (Aile Bakanı Mahinur Göktaş'ın eşi Rahmi Göktaş ve MHP'li Semih Yalçın'ın oğlu Abdullah Yalçın) istifasının ardından, 8 yöneticisinin yolsuzluk suçlamasıyla tutuklanması ve son başkan Şeref Ateş hakkında arama kararı çıkarıldığı, Ateş'in Almanya'ya kaçtığı yönündeki haberler dikkat çekmektedir. Ayrıca, Enstitü'nün 2020-2023 yılları arasında Almanya'daki faaliyetleri sırasında yaklaşık 20 milyon Euro'luk sahte fatura düzenlediği ve bu nedenle devlet bütçesinin ciddi bir zarara uğradığı iddia edilmektedir.

Türk kültürünü tanıtmaya amacıyla faaliyet gösteren bir kurumun bu tür şaibelerle anılması, yalnızca kamu kaynaklarının zarar görmesine neden olmakla kalmamakta, aynı zamanda uluslararası alanda ülkemizin itibarını da olumsuz etkilemektedir. Bu bağlamda, Yunus Emre Enstitüsü'nün denetim süreçlerine, mali faaliyetlerine ve yönetsel sorunlarına ilişkin kamuoyunun aydınlatılması büyük önem arz etmektedir.

Bu bağlamda:

1. Yunus Emre Enstitüsü'ne ilişkin denetim süreçleri ne sıklıkla ve hangi kurumlarca gerçekleştirilmiştir?
2. Basında yer alan iddialara göre, Yunus Emre Enstitüsü'nde görevli 8 üst düzey yöneticinin yolsuzluk suçlamaları nedeniyle tutuklandığı belirtilmektedir. Bu yöneticilere ilişkin hukuki süreç hangi aşamadadır?
3. Yunus Emre Enstitüsü'nün eski başkanı Şeref Ateş hakkında arama kararı çıkarıldığı ve Almanya'ya kaçtığı yönündeki iddialar doğru mudur?
4. Bakanlık, bu kişiyle ilgili olarak yurt dışından iade talebinde bulunmuş mudur?
5. Şeref Ateş'in hakkındaki iddialar doğru ise, kendisine dair soruşturma talebi, iç denetim sonrası bakanlığınızca mı, yoksa bakanlığınız dışından mı yapılmıştır? Soruşturma talebi bakanlığınızın dışından yapılmış ise, bakanlığınız kendisi ile ilgili soruşturma taleplerine ne şekilde cevap vermiştir?
6. Yunus Emre Enstitüsü'nde yaşandığı iddia edilen bu yolsuzluklardan dolayı, kurumun uluslararası itibarının zedelendiği düşünüldüğünde, Bakanlığınızın bu durumu telafi etmek için attığı veya atmayı planladığı adımlar nelerdir?
7. Kamu kaynaklarının bu şekilde zarar görmesini önlemek amacıyla Yunus Emre Enstitüsü veya benzeri kuruluşlara ilişkin denetim mekanizmalarını güçlendirmek adına Bakanlık ne tür önlemler almayı planlamaktadır?
8. Son beş yıl içinde Yunus Emre Enstitüsü'nün bütçesine dair yapılan Sayıştay denetimlerinde, basında yer alan güncel iddialara benzer bir usulsüzlük tespit edilmiş midir?